

Budai Éva – M. Némethy Márta

SZÓVILÁG – SZÓVIRÁG

Játékos nyelvművelő és műveltségi feladatok

Budai Éva – M. Némethy Márti

SZÓVILÁG – SZÓVIRÁG

Játékos nyelvművelő és műveltségi feladatok

MÓRA KÖNYVKIADÓ

Borító: Rippl Renáta

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését, nyilvánosságához közvetítését – szigorúan tilos!

A kiadó könyveit kedvezménnyel megrendelheti webáruházunkban:

www.mora.hu

© Budai Éva, 2024

© Martonné Némethy Márta, 2024

© Móra Könyvkiadó, 2024

MÓRA KÖNYVKIADÓ – 1950 óta családtag

Az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja

ISBN 978-963-603-511-2

Kiadja a Móra Könyvkiadó Zrt.,

Janikovszky János elnök-vezérigazgató

Felelős szerkesztő: Török Ágnes

Szerkesztő: Hollósi Nikolett

Nyomdai előkészítés: Nagy László

E-mail: mora@mora.hu • Honlap: www.mora.hu

Tartalom

Előszó.....	7
Ország.....	9
Város.....	21
Fiú.....	34
Lány.....	44
Növény.....	54
Állat.....	65
Híres ember.....	78
Hegy.....	90
Víz.....	100
Sport.....	110
Megoldások.....	119
Felhasznált irodalom.....	143

Előszó

Korábban megjelent könyvem, a *Játsszunk nyelvtant!* – legnagyobb örömünkre – igen nagy népszerűségnek örvend. A sok pozitív visszajelzés után úgy döntöttünk a Móra Kiadóval, hogy folytatjuk. Egy igazán kreatív munkatársat, tehetséges volt tanítványomat, Martonné Némethy Mártit hívtam meg szerzőtársamnak.

Milyen ez az új kötet?

Kicsit hasonló és kicsit más, de egy fontos szempontból ugyanolyan: játékoskönyv. Feladatokkal, nyelvi és műveltségi játékokkal. Az egyik újdonság éppen ez utóbbi. Nemcsak az anyanyelv ismerete szükséges hozzá, hanem gyakran egy kis olvasottság, tájékozódás az irodalom, a képzőművészet, a földrajz, a biológia, a minket körülvevő világ dolgaiban.

Kiknek ajánljuk?

Mindenkinek, 9-től 99 évesig. Kollégáknak elsősorban, de bárkinek, aki tanít, aki épp helyettesít, aki korrepetál, aki fejleszt, aki osztálykirándul, aki otthon pihen a családdal, gyerekekkel, unokákkal, barátokkal. Sőt, logopédusoknak is, akik afáziás betegekkel foglalkoznak.

Mikor és hol használható?

Tanórán, az első vagy utolsó 5-10 percben, hogy érdekesebb legyen az óra. Szakkörön és fakultáción, hogy izgalmasabb legyen a foglalkozás. Logopédiai terápia keretében, ahol a nyelvi kreativitás fejlesztése fontos szerephez jut. Osztálykiránduláson, ha épp beszorultunk a szállásra az eső miatt, vagy esti közös programként, játékos vetélkedőkhöz. A vasárnapi családi ebéd előtt vagy után, mert így szórakoztatóbb lehet az együttlét.

És a konkrétumok?

A kötetet tíz fejezetre osztottuk a népszerű *Ország-város* játék tematikája szerint, ország – város – fiú – lány – növény – állat – híres ember – hegy – víz – sport témakörökben. Minden témából tíz-tíz, tehát összesen száz feladattal. A feladatok megoldása pedig a kötet végén található.

Tartalmas és örömteli szórakozást kívánunk a legőszintébb kíváncsisággal és lelkesedéssel:

Budai Éva, M. Némethy Márta és a Kiadó

Ország

1. ANAGRAMMA – EURÓPAI ORSZÁGOK NEVÉVEL

Képzeltben bejárhatjuk Európát: a betűket helyes sorrendbe téve egy-egy ország nevét kapjuk. De hogy ne legyen olyan egyszerű, minden meghatározásban szerepel egy felesleges, azaz +1 betű!

1. a nádig _____
2. antikvár _____
3. emu libeg _____
4. évig rohan _____
5. Ronggyá leszel-e? _____
6. rámolnia _____
7. hű oldalain _____
8. Ki válaszol? _____
9. kiabálna _____
10. kis zebra _____
11. kiváltani _____
12. lázadni _____
13. mozgástérnek _____
14. Ó nem, megront! _____
15. olvas, nézik _____
16. orvhorgász lát _____
17. suta rizsa _____
18. támfal _____
19. unja a rák _____
20. vad lomok _____

2. NÉPEK, NEMZETEK

Az alábbi kifejezések előtagja egy népnév. Melyik?

1. _____ asztal	9. _____ kürt
2. _____ bélszín	10. _____ négyes
3. _____ bifsztek	11. _____ kockás
4. _____ járás	12. _____ kerék
5. _____ mintás	13. _____ vásár
6. _____ kertész	14. _____ bogár
7. _____ kór	15. _____ kert
8. _____ krém	

3. ELREJTŐZÖTT NÉPEK, NEMZETEK

Az alábbi mondatokban egy híján harminc nép (nemzet, nemzetiség) neve rejtőzött el. Ha megtaláltad, karikázd be őket! Az egyik kétszer is szerepel.

1. Az élelmiszerboltban mindent megvettem, ami a piskótatésztaához kellett.
2. Ábel galád öccse hol landolt a sárkányernyőjével?
3. Molett nagynénémet nem engedték leszállni a buszajtót elálló utasok.
4. Az idei nyári utazást örökké emlegetni fogom – magyarázta lányom kuncogva.
5. Ramadánkor egyszerre három ánizsos süti tésztaja kelt a konyhában.
6. A kelengye leginkább a varrónő keze munkáját dicsérte, jól tudta ezt a srác is.
7. Tombol a szél, kalapja pántlikája szemébe lóg, ezért hunyorít.
8. Ez a mafla mandulát evett, így hiába ráztuk, rángattuk, mégis elájult, s így lemaradt a delfinnel való úszásról.
9. Fiával Londonba utazott, hogy a híres bakelit vándordíjat átvegye.
10. Amikor meghallotta a hírt, azonnal bánatosan, három aranyos unokájával együtt hazautazott.

4. ÖSSZETETT SZAVAK ELŐTAGJA (ORSZÁG-) NÉPNÉV**Melyik népnév a közös előtag?**

1. _____ ablak, ágy, kulcs
2. _____ acél, csavar, szekrény
3. _____ akác, birs, tapasz
4. _____ almás, keve, ponty
5. _____ bunda, macska, szőnyeg
6. _____ búza, méz, ülés
7. _____ csepp, gomba, padló
8. _____ dinnye, keleti, tűz
9. _____ élet, meggy, út
10. _____ fal, csizma, nátha
11. _____ fűró, kerék, pecsenye
12. _____ perje, sáska, rizling
13. _____ kártya, krémes, saláta
14. _____ keringő, park, vörös
15. _____ keserű, asztal, szekrény
16. _____ kisasszony, kór, szalonna
17. _____ draszté, saláta, erkély
18. _____ paradicsom (padlizsán), szegfű, bálint
19. _____ puncs, tapasz, váltó
20. _____ alföld, bánya, juhász

5. ZÁSZLÓK

Zászlóik szerint három csoportba soroltunk európai országokat. Megadjuk az egy csoportba tartozó zászlók színét, és a hozzájuk tartozó országok betűit. Találd ki az országok nevét, és írd melléjük a hozzájuk tartozó zászló számát!

a) dniáa _____

b) ofirngnszá _____

c) dizaln _____

d) vénagori _____

e) sdovgészrá _____

1. fehér alapon kék kereszt
2. kék alapon piros kereszt, fehér sávval a szélén
3. kék alapon sárga kereszt
4. piros alapon fehér kereszt
5. piros alapon kék kereszt, fehér sávval a szélén

f) bgmeliu _____

g) iafroanszcrág _____

h) gírszáor _____

i) szolarogszá _____

j) niromáa _____

6. fekete, sárga, piros
7. kék, fehér, piros
8. kék, sárga, piros
9. zöld, fehér, narancssárga
10. zöld, fehér, piros